

[H. K. Sørensen.]

har tabt evnen til at undres, en erfaring, jeg selv gjorde fornylig, da jeg deltog i et møde, hvor et emne var sat til diskussion, som jeg i kraft af mit daglige virke måtte have mulighed for og lov til at dømme om, netop i kraft af erfaringerne. Mødedeltagerne og deltagerne i diskussionen var unge og yngre økonomer, og hele forløbet af mødet og diskussionen var for mig en levende illustration til, at i de 20 år, der var forløbet, siden jeg sidst beskæftigede mig med videnskabelig terminologi, var der sket en kolossal udvikling, og at vi i disse år havde fået et teknisk apparat og en terminologi til rådighed, der gjorde, at man undertiden sad med en beklemt følelse; og dette apparat blev håndteret på en sådan måde, at jeg er overbevist om, at selv de dygtigste af min årgang overhovedet ikke kunne gå ind på disse emner. Den udvikling, der er sket i disse 20 år, er sket på trods af, at videnskaben i økonomisk henseende ikke har været stillet ordentligt herhjemme. Jeg taler ikke om, at videnskabsmænd må arbejde uden at kunne imødesee en aflønning, der står i rimeligt forhold til det arbejde, de udfører. Jeg tænker på, at med hensyn til den udrustning med forsøgsapparat, som moderne forskning kræver, har videnskaben i Danmark været sørgeligt stillet, og det er dette forhold, som denne lov skulle gøre begyndelsen til at afhjælpe, og som jeg også tror i nogen grad vil blive afhjulpet. Men jeg kan kun opfatte det som en begyndelse til, at de mange særopgaver, der frembyder sig til løsning — og disse særopgaver skal loven jo navnlig støtte —, bliver taget op i større omfang og løst.

Til allersidst skulle jeg måske lige komme med en bemærkning om sondringen i et af bilagene til betænkningen fra folketingsudvalget. Man sondrer dér mellem grundvidenskaber, anvendte videnskaber og samfundsvidenskaber, så at disse sidste næsten kommer med som en slags outsiders. Det er jeg en smule ked af, idet der derimellem netop befinder sig både økonomi og jura, politisk videnskab og sociologi. Men jeg forstår, at denne opdeling er sanktioneret på steder, som jeg ikke kan gøre krav på at dømme. Jeg må altså tage den til efterretning og med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til hurtig vedtagelse.

Ingeborg Refslund Thomsen: Da professor Niels Bohr talte over radioen om videnskabens kår og forklarede os alle, hvor nødvendigt det var, at der nu fra statens side blev gjort en betydelig indsats, vakte hans ord genklang i pressen og ude omkring. Vi har altid ment, at på kunstens, litteraturens, videnskabens område kunne et lille land som vort hævde sig i selskab med de store lande, og vi har med ærbødighed nævnt de navne, der gjorde Danmark kendt viden om. Det har ikke været let at danne sig et skøn over, hvad der nu blev gjort for at fremme videnskaben, endsiige om der blev gjort nok. Vi kender måske nok navnene på de fonds, der støtter videnskaben, men om disse fonds er store eller små, ved vi ærlig talt ikke meget om. Carlsbergfondet kender vi alle: støtten til videnskaben, Glyptoteket, kunstgaverne til provinsbyer, æresboligen — alt dette hører vi om, og Carlsberg har jo også en god presse. Da professor Høffding i sin tid boede i æresboligen på Carlsberg, faldt han en dag i snak med en flink ølkusk. De kom til at tale om, hvad de nu tjente. Dengang havde universitetsprofessorer meget beskedne indtægter. „De tjener jo omtrent det samme som jeg“, sagde professor Høffding, og så morede Høffding sig kosteligt over det svar, han fik: „Jamen, os kan man heller ikke undvære.“

Se, det er længe siden. Nu er der overalt stor respekt for videnskaben og videnskabsmændene, selvom denne respekt desværre ikke har været omsat i penge. Vi ved, at lægevidenskaben har forlænget vort liv, at videnskaben har forbedret vore kår, og at andre videnskaber er fundamentet for det, vi kalder vor kultur. Gennem den betænkning, der er forelagt for os, er der fremskaffet et udførligt materiale, besvaret alle tænkelige og også nogle for mig utænkelige spørgsmål, og der er givet et godt billede af, hvilke midler, ydet fra privat og offentlig side og fra udlandet, man har til rådighed, og hvordan vi så alt i alt står sammenlignet med de andre nordiske lande. Der er jo ingen diskussion om, hvorvidt staten nu må yde dette store årlige bidrag, det er vi alle enige om. Det er nærmest den praktiske udførelse af dette fonds bestyrelse, der er blevet drøftet i det andet høje ting og også skal drøftes her. Jeg kan ikke se rettere, end at når rammerne er skabt, når man er enig